

A szám tanulmányainak és szemléinek angol nyelvű összefoglalói

Nutrition education as value transfer in school

Anna Kiss– Sándor Soós– Zoltán Lakner– Orsolya Tompa

Abstract

The importance and characteristics of health education have been developed and described in detail in the field of education, but nutrition education as a part of health education has not been presented yet. The aim of the research is therefore to present the role and possibilities of nutrition education as a value transfer in school. Also, to describe the theoretical basis of nutrition education and the place of healthy nutrition in the value system. School education is the base for healthy eating behaviour and is the prerequisite for this behaviour's development. Nutrition education in school is presented in two forms: school catering and related school reforms, and nutrition education interventions. School plays a prominent role in changing children's eating behaviour as one of the most important socialization areas and helps to develop preventive health behaviour.

Keywords: health education, value transfer, eating behaviour

Exploring cyberbullying, burnout and self-esteem among university students

Anita Prajda– Balázs Jagodics

Abstract

In our study N=251 university students filled out questionnaires which investigated cyberbullying, burn-out and the relationship of these with self-esteem and learning motivation. Participants' age was between 18-47; they were full-time- or corresponding students or attending evening courses. Results showed that 8.9% of the participants were involved in cyberbullying at least occasionally. Victim- and perpetrator roles were interlinked as supported by literature. Gender differences appear only on the subscale for perpetrators. Cyberbullying was positively associated with student burnout. High burnout risk was identified among 14.4% of the participants. Although there was no significant gender difference on the whole scale, results show that women scored higher on emotional exhaustion scale, while reduced personal accomplishment was more common among men. Results prove the relationship between self-esteem, cyberbullying and burnout. Student burnout can be predicted by low self-esteem, lack of intrinsic motivation and amotivation. The last item has predictive power by its own right.

Keywords: cyberbullying, student burnout, self-esteem, academic motivation

Investigating a student experiment based, scientific learning program involving peer learning among teachers

Gréta Bánfi– Erzsébet Korom– Nóra Füz– Ágnes Gera Kissné

Abstract

In our research we focused on teachers' opinion about a scientific program which was organized in a primary school but took place outside of class. In the learning situation students of different ages participated: lower grade students were tutees, while the older students were tutors. The 60-minute experiment sessions called "Partner grades' experimenting afternoons" were implemented 12 times during the school year involving all students in lower-grades and 12-12 students from upper-grades. 6 experiments were tested rotationally in groups of 4-5 people, led by 2-2 top students per group. With the teachers' survey we examined N=21 educators' opinions and experiences about the purpose, advantages and disadvantages and the impact of the program. The five-unit questionnaire included both open-ended and closed questions assessing on a Likert scale. The fourth unit of the questionnaire was developed based on Orion and Hofstein's method (1991, 1994) adapted by Füz (2018). The reliability of the units of the questionnaire is adequate (Cronbach- α = 0.71–0.93). The educators liked the program indeed, the mean of answers on the five-point Likert scale was high (M = 4.95; SD = 0.22). Regarding open questions the development goals were mainly those belonging to the affective and social areas, while the development of cognitive skills was mentioned less frequently. However, in their responses to the Likert-scale items, experimental sessions were considered equally useful for students' social and cognitive development (M_{didactic} = 3.3; M_{social} = 3.4). Lack of time and organizational problems came up as difficulties. Both age groups were thought to have benefited in terms of use of experimental tools, knowledge, collaboration, but tutees enjoyed the sessions more. The study results contribute to the further development of the program and similar learning opportunities.

Keywords: peer learning; afterschool learning; science education; teachers' questionnaire

University students' perceptions of learner autonomy on ICT-supported online instruction during COVID-19: Results from a questionnaire study

Mátyás Bánhegyi– Balázs Fajt

Abstract

In the spring of 2020, the COVID-19 pandemic in Hungary necessitated that ICT-based teaching be introduced in university education. This resulted in students having less interaction with their peers and instructors, which took place via unknown platforms. Students' performance and the organization of their studies has also been impacted as in this situation they were partly left on their own devices. With the help of a self-developed questionnaire, the present paper provides a snapshot about the extent to which Hungarian university students were capable of coping with challenges posed by autonomous learning and the organization of studies in the above period. Our results show that students' autonomous learning behaviour and attitudes vary greatly in numerous areas. Instructors may contribute to improving the situation by facilitating students' motivational mechanisms and decision-making capacities.

Keywords: goal setting; Hungarian tertiary education; hybrid teaching; ICT-based instruction; learner autonomy

Literature review of international preventive programmes to reduce early school leaving

Anikó Fehérvári– Edit Felső– Bernadett Benkő– Aranka Varga

Abstract

This paper reviews international programmes to prevent early school leaving and early school drop-out based on systematic and meta-analyses from 2010 to 2021. The study presents nine analyses that typically examine and summarise early school leaving interventions from the 1980s to the last decade, with a particular focus on programmes that include mentoring. In addition to presenting the analyses, we aim to draw inferences and conclusions that will help in the design and implementation of national programmes.

Keywords: early school leaving, preventive programme, mentor

AR and VR technology's educational usage in exhibition communication

Ádám Kuttner

Abstract

This study presents those national and international (best) practices based on augmented and virtual reality technologies which mainly aim at conveying knowledge or extend experience in museums. The comparative study is based on on site observations of 31 Augmented and Virtual Reality exhibition communication applications developed mostly by museums in 11 countries, 17 cultural institutions, which took place between 2019-2020. Criteria for choosing an institute was variety both in the institutes' size and areas of science. For this reason among the institutions observed there are applications concerning cultural heritage, science, history, art and technical history in museums with international reputation as well as small galleries with few employees. In the study, six areas were identified where contemporary multimedia applications can be a particularly effective aid to museum education. I believe that my experience in researching AR / VR technologies can be useful in designing applications based on similar technologies, both for museum educators and teachers and science communication professionals.

Keywords: virtual reality, augmented reality, museum, museum pedagogy

Szerkesztőség:
Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi
Kar Dékáni Hivatal,
6722 Szeged Egyetem u 2.
Tel.: 06 30 3523226
e-mail: janos.gecz@gmail.com

Elektronikus változat,
közlési feltételek:
www.iskolakultura.hu

15. *H. Nagy Péter* (2002, szerk.): *Ady-értelmezések*
16. *Kéri Katalin* (2002): *Nevelésügy a középkori iszlámban*
17. *Géczi János* (2003): *Rózsahagyományok*
18. *Kocsis Mihály* (2003): *A tanárképzés megítélése*
19. *Gelencsér Gábor* (2003): *Filmolvasókönyv*
20. *Takács Viola* (2003): *Baranya megyei tanulók tudásstruktúrája*
21. *Lajtai L. László* (2004): *Nemzetkép és iskola, 1777–1888*
22. *Franyó István* (2004): *Biológiai műveltségünk*
23. *Golnhofer Erzsébet* (2004): *Pedagógiai nézetek Magyarországon, 1945–1948*
24. *Bárdos Jenő* (2004): *Nyelvpedagógiai tanulmányok*
25. *Kamarás István* (2005): *Olvasásügy*
26. *Géczi János* (2005): *Pedagógiai tudásátadás*
27. *Révay Valéria* (2005, szerk.): *Nyelvészeti tanulmányok*
28. *Pukánszky Béla* (2005, 2006): *Gyermekszemlélet a 19. században*
29. *Szépe György – Medve Anna* (2005, 2006, szerk.): *Anyanyelvi nevelési tanulmányok I.*
30. *B. Nagy Ágnes – Medve Anna – Szépe György* (2006, szerk.): *Anyanyelvi nevelési tanulmányok II.*
31. *Géczi János* (2006): *Az iskola kultúrája: nevelés és tudomány*
32. *Kelemen Elemér* (2007): *A tanító a történelem sodrában. Tanulmányok a magyar tanítóság 19–20. századi történetéből*
33. *Medve Anna – Szépe György* (2008, szerk.): *Anyanyelvi nevelési tanulmányok III.*
34. *Boros János* (2009): *Filozófia!*
35. *Hoffmann Zsuzsanna* (2009): *Antik nevelés*
36. *Orbán Jolán* (2010): *Jacques Derrida szakmai hitvallása*
37. *Boros János* (2010): *A tudomány, a tudás és az egyetem*
38. *Géczi János* (2010): *Sajtó, kép, neveléstörténet*
39. *Révay Valéria* (2010): *A nyelvhasználat szintjei a XVII–XIX. században Északkelet-Magyarországon*
40. *Medve Anna – Farkas Judit – Szabó Veronika* (2010): *4×12 mondat*
41. *Koltai Zsuzsa* (2011): *A múzeumi kultúráközvetítés változó világa*
42. *Boros János* (2011): *Demokrácia és szabadság*
43. *Érfalvy Livia* (2012): *Kosztolányi írásművészete*
44. *Nagy Péter Tibor* (2012): *Oktatás, -történet, -szociológia*
45. *Horváth József* (2012): *Íráspedagógiai tanulmányok*
46. *Boros János* (2013): *Időszerű etika*
47. *Boros János* (2014): *Szenvedély és szükségszerűség*
48. *Mészáros György* (2014): *Szubkultúrák és iskolai nevelés*
49. *Bence Erika* (2015): *Virtuális irodalomtörténet*
50. *Mekis D. János* (2015): *Auctor ante portas*
51. *Boros János* (2016): *Etika és politika*
52. *Racsko Réka* (2017): *Digitális átállás az oktatásban.*

*Kiss Anna – Soós Sándor –
Lakner Zoltán – Tompa Orsolya*
**Egészséges táplálkozásra nevelés
mint érték közvetítés az iskolában**

Az iskolai egészségfejlesztési beavatkozások elméleti alapokra, különböző modellekre épülnek. A táplálkozástudomány területe, azon belül a táplálkozással kapcsolatos magatartás és táplálkozási oktatás még mindig túl fiatal tudományterületnek számít ahhoz, hogy meghatározó elméletek születhetnek volna. A táplálkozási oktatás és táplálkozási intervenciók a tudományágban specifikus, kidolgozott elméletek nélkül zajlanak. A jelenleg alkalmazott és elterjedt elméleteket a társadalomtudományból emelték át. A leggyakrabban használt elméleti modell a Szociális Kognitív Elmélet, az Egészség-hiedelem modell és a Transzteoretikus modell, azonban fontos megjegyezni, hogy egyik jelenlegi modell/elmélet közül egyik sem képes a jövőbeli viselkedést vagy a viselkedésváltozást teljes mértékben megjósolni (Achterberg és Miller, 2004; Dudley és mtsai, 2015; Efthymiou és mtsai, 2022).

Prajda Anita – Jagodics Balázs
**A cyberbullying vizsgálata
egyetemi hallgatók körében a
kiegés és az önértékelés tükrében**

A cyberbullying jelenségével kapcsolatban kevés, magyarországi egyetemistákra vonatkozó adat érhető el. Ezért jelen kutatás elsősorban a magyar hallgatók cyberbullyinggal kapcsolatos tapasztalataira fókuszál. Másodsorban pedig célunk a zaklatás és a tanulmányi motiváció, valamint a kiegészítő kapcsolat feltárása. A vizsgálat központi kérdéseként feltételeztük, hogy a cyberbullying zaklatói és elkövetői szerepe átfedésben van, vagyis az elkövetői és áldozati alskálák között pozitív összefüggés figyelhető meg (Kokkinos és mtsai, 2014; Slonje és mtsai, 2013). Feltételeztük továbbá, hogy a cyberbullying és a hallgatói kiegészítő között pozitív együttjárás figyelhető meg, mert a cyberbullyingot elszenvedett áldozat frusztrációt él át (Slonje és mtsai, 2013); ha a zaklatás ismétlődő, akkor az krónikus stressz forrássá válik, amely kiegészítőhöz vezethet. Az önértékelés- és a cyberbullying-pontszám összefüggésében negatív kapcsolatot vártunk (Chang és mtsai, 2016; Hinduja és Patchin, 2010; Zsila és mtsai, 2018), csakúgy, mint az önértékelés és a kiegészítő között (Herrmann és mtsai, 2019; Luo és mtsai, 2016).

*Fehérvári Anikó – Felső Edit –
Benkő Bernadett – Varga Aranka*
**Preventív programok a korai
iskolaelhagyás csökkentésére a
nemzetközi szakirodalom alapján**

Amikor programot tervezünk, akkor egy adott helyi/regionális/országos adottságokkal rendelkező környezetbe helyezük ezt bele, így amikor a programokat, kísérleteket elemezzük és azok hatásait nézzük, akkor ezeket a kontextuális hatásokat is fel kell mérnünk. Utólag nem lehet egy program hatását meghatározni anélkül, hogy a programok gondos tervezése, előkészítése, dokumentálása, monitorozása nem történt meg. Ehhez hozzátartoznak olyan tényezők is, mint a célcsoport és a cél (számszerű) és a hozzájuk kapcsolódó fogalmak pontos meghatározása. Témánk szempontjából például a mentor és a mentor szerepe tisztázásra szorul, számos cikk más-más kontextusban használja a fogalmat. Akadt olyan írás, amely világosan meghatározta, hogy milyen típusú kapcsolatot tekint mentor-mentorált viszonyoknak, míg mások ezt nagyon tágra értelmezték, így eredményeik nehezen értelmezhetők.

Kuttner Ádám
**AR és VR technológia oktatási
felhasználási lehetőségei a
kiállítási kommunikációban**

A kortárs multimédia a virtuális jelenlétén keresztül hozzájárulhat a kiállítási kommunikáció céljainak hatékonyabb eléréséhez, olyan folyamatok, illetve összefüggések bemutatására is lehetőséget kínálva a múzeumok számára, amelyek nem vizuális alapúak. A technológia multimodális jellege sokkal komplexebb, mint a korábbi kiállítási kommunikációs technikáké. Az audiovizuális ingerek mellett ugyanis lehetővé teszi motoros ingerek, valamint a meta-kommunikációs eszközök, mint például a gesztusok beépítését is a műbefejezés folyamatába, amelyek segítik az adott situáció értelmezését vagy a bemutatott problémával történő azonosulást. Fontos előnye a vizsgált technológiának a korábbi megoldásokhoz képest, hogy a kiállítási kommunikáció egy kiválasztott célcsopontra szabható anélkül, hogy a kurátori koncepció jelentősen megváltozna. Azaz virtuálisan állandó vagy ideiglenes jelleggel elhelyezhetőek olyan tartalmak a kiállításban, amelyek kifejezetten egy adott célcsopontra számukra relevánsak, vagy csak nekik jelennek meg.